

Литературно ЗЕМЕДЕЛСКО ЗНАМЕ

СЪЮЗ НА ПИСАТЕЛИТЕ
ЗЕМЕДЕЛЦИ В БЪЛГАРИЯ

БЕЗСМЪРТНИЯТ

74 години от убийството

на **НИКОЛА Д. ПЕТКОВ**

Роден - 21 юли 1893 г.
Обесен - 23 септември 1947 г.

ДУМИ ОТ ПОСЛЕДНАТА НЕГОВА РЕЧ ПРЕД VI-ТОТО ВЕЛИКО НАРОДНО СЪБРАНИЕ ПРЕДИ АРЕСТУВАНЕТО МУ НА 5 ЮНИ 1947 Г.

„...Моята съвест е била винаги чиста. Такава е била винаги, защото и в моето семейство винаги са били с чиста съвест. Хора с нечиста съвест в моето семейство няма и няма да има.

...Аз обаче съм длъжен да кажа тук, че днес Българският земеделски народен съюз, на който имам честта да съм секретар, стои на същите позиции. Тия позиции са такива, каквито са били и на 9 септември. Тия позиции са: сътрудничество с работническата партия при равни права и задължения и право на свободен организационен живот на БЗНС.

...Няма да се оправдавам, защото невинните никога не се оправдават... Тук не се цели личността на Никола Петков. Цели се друга: да се удари секретарят на БЗНС, да се удари организацията на българските селяни, защото тя днес стои на една непоколебима позиция: независимост на БЗНС, независимост на организационният живот на БЗНС, борба за свободите и правата на българския народ....

...В 1938 г. мен ме изхвърлиха от същото това народно събрание по същите причини за борба за правата и свободите на българския народ и за борба срещу личния режим, заедно с 10 от вашите другари. И тогава, и сега аз заявявам, че съм щастлив, че имам честта и щастието да последвам съдбата на своя баща и своя брат, да дам свободата, ако ще и живота си за свободата на българския народ

Да живее Българският земеделски народен съюз! Да живее свободата!

ГЪРМИШ И ЖИГОСВАШ!

На народния трибун Петко Д. Петков,
убит на 14 юни 1924 година

Аз видех те паднал, пронизан с куршуми,
във своите алени кърви залян,
и плаках за тебе безмълвно, без думи,
от горест безумна по тебе пиан!

И днес пак те гледам - лежиш, не поглеждаш,
ни думи, ни поглед не хвърляш към нас,
а мйка ти плаче до теб без надежда -
и ние до нея ридаем без глас!

И още не вярвам, че ти си убит,
и сякаш че още ти слушам словата,
с които зовеше ни смело в борбата,
ти - радост селяшка и гордост, и щит!

И още аз слушам как в пламенен порив
гласът ти гърмеше кат буря: „Напред!“
И ти ни чертаеш все нови простори
и смело кръстосваш селата навред!

И още те виждам, превърнат на пламък,
ти ризи размахваш, червени от кръв,
проклинаш вразите - и, твърд като камък,
гърмиш и жигосваш единствен и пръв!

Но ето, студена до ужас, разлистена
кат някаква книга, която през сълзи чета -
пред мен се възправя жестоката истина,
че ти ни тъй рано оставяш в света!

Ти падна в двубоя на новия свят и на стария,
убиха те подло народни селяшки врази,
но знай, че работна селяшка България
за теб ще пролива горчиви сирашки сълзи!

И знай, че смъртта ти и твоите завети,
които написа ти с твоята кръв,
нам стяг ще ни бъдат в борба с враговете,
под които ще тръгнем на бунт и на кръв!

Сергей Румянцев

125 години от рождението
на **СЕРГЕЙ РУМЯНЦЕВ**

Роден на
5 септември 1896 г.
Убит на
27 април 1925 г.

СПОМЕН ЗА СЕРГЕЙ

През минало тъмно на кървав терор
кат много безследно изчезна и ти.
Смъртта ти навеки ще бъде позор
за твоите палачи през черните дни!

Когато невинна се лееше кръв,
в горещите пещи димята тела.
Когато убийци безспирно със стръв
върхлитаха злобни по град и села.

Къде е днес гробът ти, никой не знай.
Тиранинът жалък напразно те скри!
По-светъл ликът ти в сърца ни сияй!
Ти смъртен роди се безсмъртен стана!

И днеска, щом слънце над ниви изгрей,
щом вятър над родната шир разлюлей,
житата зашепват: „Над нас е Сергей!“
Гири зашумяват: „Над нас е Сергей!“

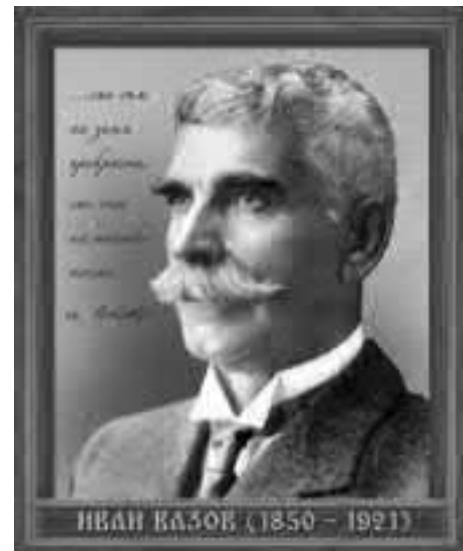
Духът ти навред е, любими Сергей,
закрилник в борбата на хляб, свобода.
„Напред неотстъпно!“, безспирно си пей
из родни балкани, по ширни поля.

Във минало черно на кървав терор,
когато убиец бе всеки подлец,
ти падна пронизан, но днес си велик,
израсна в сърца ни безсмъртен борец!

Стефан Стамов

ИВАН ВАЗОВ

Роден на 09.07.1850 в Сопот
Починал на 22.09.1921 в София

100 ГОДИНИ БЕЗСМЪРТИЕ

ЯМБИ

Il viendra, le fer rouge de l'histoire!
V. Hugo

I
И пак позорът има тържеството,
лучата в кал, лъжата е на трон.
Понякъто за зло и доброто
изгубено под нашия небосклон!

Вълни от бяс, веявци от страсти,
рой диви честолюбья разярен!
Забрава, слепота! С трева зарасте
веч паметта на вчерашния ден...

Вражди стихийни, зла полуца! Мракът
забуля ямата, под нас що зей!
О, родино, какви ли дни те чакат?
Какво ли бъдеще се тебе сей!

IV
Що виждам? Вратоломия ужасни!
Идеи, знамена, принципи в тиня!
От мръсний вихър всичко светло гасне,
гаврило стана всяка светиня!

Ти, младо поколение, за чисти
примери жадно, отвърни си взора!
Историо, не давай своите листи -
не вписвай в тях на тия дни позора!

VII
Горчиво диша моя стих железни,
негодование жеже сърце ми:
страдания, опит страшен - безполезни
остаха, и уроците са неми

на нашата история нещастна.
Пак царството на егоизма груби!
На тоз кумир свирепи, ламя бясна,
лют минотавър, кой поглъща, губи

такъв запас от воли, ум и сили -
ний жертваме народ, чест, съвест, право,
надежди лъскави, завети мили,
грядущето - вървим в нощта наздраво.

Какво ще стане - безразлично нам е!
Безвестност черна на врата ни тропа...
И сякаш аз чета на всяко знаме
тез думи тайни: „Подир мен - потопа!“

VIII
„Да се не плашим: тоз порой ще мине
от мерзости, безумства и полуца;
след бурний бяс ще светне свода сини“ -
тъй думах си - страха за да прокуда.

Тъй думах си - тъй мислех си от време.
Веч цяло поколение порасна,
години гънат ме под своето бреме -
а аз - с таз вяра лъжа се прекрасна.

„Тоз шум живот е, тез борби са
напредък, и преход е туй кипенье!
Съдбите на народите едни са!“ -
тешах се ази. Грубо заслепенье!

Ний носиме плода на страшно семе:
пороци, гнилост, язви страховити!
Ний веч сме старо, изхабено племе -
едвам излезнали из пелените!

*Иван Вазов,
София, 1895*

МОИТЕ ПЕСНИ

И аз на своя ред ще си замина,
трева и мен ще расне над прахът.
Един ще жали, друг ще ме проклина,
но моите песни все ще се четат.

И много имена и лесна слава
годините без жал ще изметат
ил ще покрие плесен на забрава,
но моите песни все ще се четат.

В тях зов се чуи за правда, за свобода,
любов и благи чувства ги красят
и светлий лик на нашата природа,
та моите песни все ще се четат.

В тях вее на Балкана лъхът здрави
и тайните хармоний му звучат,
и гръмът на народните ни слави,
та моите песни все ще се четат.

Във тях душата ми изля се цяла
с най-скъпите си бисери, цветя,
в тях всичко светло, ценно си е дала,
във тях живеи, звънти и тръпне тя.

Не ме смущава див вой от омрази,
не стряска ме на завистта гневът -
спокойно гледам в бъдещето ази:
там моите песни все ще се четат.

Те жив са отклик на духа народни,
а той не мре, и дор сърца туптят
от скръб и радост в нашия край свободни,
и моите песни все ще се четат.

Иван Вазов, Януари 1913

Турция и противопоставя на Русия. На 1 септември 1916 г. български и турски войски нахлуват в Добруджа и влизат в Букурещ. Тази война, унищожена от цар Фердинанд, известен с меката си китка, завършва за България с поредна национална катастрофа. Изкушаващо за някои, от днешна гледна точка, е да видят произведението като пророческо, но аз считам, че то следва да се разглежда в контекста на историческия момент, в който е написано, като вик на будната гражданска съвест на автора на "Под игото" и "Епопея на забравените" - бел. ред. Г. Цанева

БЪЛГАРИЯ ЩЕ НИ ПРЕЗРЕ

На три морета разпростряна,
земи нашир-надлъж покрила,
погълнала докрай Балкана,
белей родината ни мила.

Но идат времена ужасни!
Горко на нашите правници!
В земята ни така прекрасна
ще плъзнат турци и айдуци.

Не вярвайте, че са се спрели,
че отървали сме се век.
Араби, турци, с чалми бели
ще ни поробят пак след век.

Народе, де си се запътил?
Защо забрави тоз завет?
Защо отворил си им пътя
да те прегазят без ответ?

Аз тук сега ви завещавам!
Бранете нашата земя.
Не с китка мека, а със сабя.
Вий спрете страшната вълна!

Ще бъдат в гроба моите кости.
Но ще ви гледам из небе.
Не пускайте ислямски гости.
България ще ви презре!

Иван Вазов, 01.04.2016

Стихотворението "България ще ни презре" е написано по повод влизането на България в Първата световна война на страната на Тройния съюз, което я съюзява с

**ЧЕСТИТ РОЖДЕН ДЕН!
С пожелание за здраве и
не забравя на всичко написано**

Петко Павлов 29 юли
Атанас Личев 14 август;
Олга Върбанова 17 август;
Стоян Колдов 26 август;
Маргарита Нешкова 31 август;
Дарина Цветкова 14 септември;
Йорданка Христова 24 септември

ДА СИ СПОМНИМ...

Андрей Василев 9 юли
Искър Шуманов 12 юли
Стефан Стамов 20 септември
Елена Тилева 29 септември

В НОЩ КАТО ТАЗИ МИСИЯ

Уморена и скръбна
до смърт
тишината
увисна като мокра паяжина
във висока трева...

В нощ като тази
не изгряват звезди.
В нощ като тази
небето мълки.
Не се чуват щурци.
Всичко е тихо.
Само твоите очи
отчаяно молят –
- Помогни...
Немошно
се отпусках
на нейното рамо...

Тук всеки със мисия нова дохожда
и всеки за нещо изпратен е тук,
но не Земята без цел да обхожда
и не по Земята да трупа боклук.
С усърдие, труд и страдания тежки
осеян до края е земният път
и всеки е длъжен да мине без грешки
преди да напусне накрая светът.
Човекът за нещо значимо е пратен
по пътя си тука да мине във мир,
навред да направи живота приятен,
без грях да се върне Оттатък подир.

Животът пътува век подир век
и човекът е длъжен да бъде Човек.

Харалан Недев

СЛОВО ОТ ХЛЯБ

Златна питка на небето
бе във тази нощ луната.
Пъстра китка във полето,
росна, тя окъпа във позлата.

И търкулна се в житата,
клас класили да огрее.
Хляб да има на земята.
Сит човекът да живее.

После по небе отново
смело тя се затъркала.
Че със хляб, ала без слово,
всичко чисто се разваля.

А и днес, когато видя
лунна питка да жълтее,
златна нишка да заприда
и човеку да се смее,

аз излизам сред полята,
песен слънчева запявам,
че да чуе и луната
как от хляба слово става!...

Тодор Билчев

ДВА СОНЕТА

Над Българската магическа шир
утрото разпръсна маниста...
Свеж полъх под светъл ефир
усмивка възшебна и чиста.
Извор шуми от дълбоки недра
и пее щастлив и чист бързотек.
Над потока с весла, в любовна игра
гълъби гукат сред върбите от век...
Горите пеят, слънчогледите греят...
Мечта на свободни Души броди
сред тези предели, в които живеят
приказни гледки, имена на войводи...

Родино, красива от богове до хамали
за свободата ти свята живота си дали!

Един щурец оглася тишината,
простора оцветява. До вратата
щурецът днес го няма, днес къде е?
Кой в тъмното ще ни поее?

Врабчетата се къпят в прахляка
и в локвите след дъжд... Бяха
щастливи, посрещаша и мрака
заспали под старинна стряха.

Днес врабчетата къде са?
Вървим по пътя на прогреса,
но на къде съдбата е поела?
Без врабчетата и щурци е на предела...

Прогрес ли е това, което
щурец прогони и уби врабчето

Маргарита Нешкова

**136 години Съединена
България
ЕДИНЕНИЕ ЗДРАВЕЙ**

Българийо горена и терзана,
страдалнице разпъвана на кръст!
Възкръсва ти в кървящите си рани –
въздига в пътя исполински ръст!
Прекланяха те подло и зловещо
на колене, пред сила и морал...
Но ти въздигаше отпор горещо
тъй, както Аспарух бе завещал!
Че все заветът на Кубрат, съдбовен
урок нагледен в пътя те следи...
След него прозвучава вик победен,
преборват се и болки и беда.
С идеите от Левски посадени,
в гърдите с идеала възделен –
„сестрите две“ позорно разделени
събра ти бурен септемврийски ден!
За да възхвалим Чардафон Велики,
Захари, с името да поздравим...
Недялка Шилева със знаме шито –
с войската Данаил неукротим!
Да тържествува Българското име –
единното ни знаме да се вей!
И в строя европейски да вървиме –
поредно единение здравей!

Стоян Михайлов

НА ПОЕТА

Бе млад бохем. Сред шум и суета
отрони звън свенливо твойта лира –
възторжен химн за дивна красота
понесе се над дим и смрад в ефира.

И ето вечер в бурния локал
ще дойдат кротко твоите познати
и в сянката на грижа и печал
ще почне пир, а почне ли, крила ти
и скръб и самота изчезват в миг;
сърцата в обич и копнеж преливат;
вино и смях, и звън, и глъч, и вик
над масите се плискат и разливат.

Тогаз, велик, изправяш ръст над тях
и с патос почваш своята канонада,
прекъсвана от френетичен смях
и изблици на нежност и наслада.

В неспирен бяг отлита младостта,
но младите са шеметно пиани,
за да се вгледат мъдро в есента
и в скъпите ѝ багени премяни.

А тя дойде и в нейна власт сега
догаря бавно миналият спомен.
Поете, ти, покрусен от скръбта,
си в своя град и в своя дом бездомен.

Мълвата те лиши от светлина.
О, горък плач оглася тишината.
Ти плачеш за любимата жена,
що толкоз рано ти отне съдбата.

Ужасно тъжно. Черна нощ понася те
в простора на безбоя,
де вместо злоба, слава и разкош
очаква те на вечността покоя.

А беше младост, беше суета...
Блестеше в златен блясък златна лира
и песни за любов и красота
се носеха навред над нас в ефира.

Тодор Цанев

Вера Костадинова

**СТЕФАН ЦАНЕВ
НА 85 ГОДИНИ**

**БАБАТА СТОИ,
ОБЛЕГНАТА НА БОРА,**

и гледа към върховете.
Бабата плаче,
но очите ѝ като варовик попиват сълзите,
попиват всичко.
Тя няма вече илюзии,
че нещо може да се случи –
да се влюби
или да роди.
Бабо,
остава ти само да умреш –
последното човешко приключение.

И тази мисъл е голяма,
голяма като море,
и ти си само една от рибите,
които не могат да избягат от морето.
Хайде, не плачи.
Кажми сбогом на върховете, на птиците, на вятъра,
на мравките,

на всичко,
само на земята кажи довиждане!

Тя ни чака, цял живот ни чака,
тази черна Пенелопа –
преди няколко ери изпусна ръцете ни,
сега ни държи здраво за краката,
ние, неверни одисейчета, се опитваме да летим,
но летим, не летим –
идва часа на голямото приземяване...

Мръква се.
Бабата стои, облегната на бора,
далече от грижите, далече от парите, далече от вещите, далече
от нашите битки,
свети в тъмното ореола на косите ѝ,
плаче под звездите
и над
всички ни.

Стефан Цанев

Дори кратката му биография не е кратка, но ще го представим с нея - роден, учил, написал, получил наградите...

Стефан Цанев, един от най-обичаните и най-оспорваните автори и личности в съвременната българска литература и култура; един от най-четените, най-издавани и най-превеждани български поети, драматург, чиито пиеси се играят в цяла Европа, писател, който накарал поколения да научат нови факти от българската история, да видят по нов начин българските съдбини... Един интелектуалец и мъдрец, чиито думи очакваме като пътеводител в ежедневието си и в кризисни моменти.

Макар да не го изтъква често, той е част от един репресиран от тоталитарната власт род дълбоко, свързан със земеделската идеология. През бурните години на своя жизнен път той остава с трезв поглед и будна гражданска съвест, които го поставят не встрани, а над политическите боричкания на деня, оставят го с чисти ръце и свободен от обвързаности и подозрения в пристрасния. Тази негова позиция, този негов избор, му дават право и възможност да бъде маяк в калта на нашето Днес.

Роден е на 7 август 1936 г. в Червена вода, на 10 км. от Русе. В Русе завършва класическия отдел на гимназия „Баба Тонка“ през 1954 г. със златен медал. Това му дава възможност без други формалности, веднага да стане студент. През 1959 г. завършва журналистика в Софийския университет. Учи два семестъра право, но през заминава за Москва, където завършва драматургия в Московския киноинститут през 1965 г.

Бил е кореспондент на вестник „Народна младеж“ в Родопите и в Перник (1959 - 1960). Работил е като редактор в Студия за игрални филми (1965-1967), драматург в Държавен сатиричен театър (1967-1970), в Театър 199 и Театъра на окръзите (1970-973), в Театър „София“ (1973- 1984; 1991), в Драматичен са театър в Пловдив (1984-1991), Театъра на армията (1992-1996) и отново в Театър „София“ (1996-2008).

Автор е на стихове, на 30 драми, на публицистика и есета, на романа „Мравки и богове“, на 4-томната историческа сага „Български хроники“, както и на стихове и пиеси за деца.

ДРУЖЕСКИ ШАРЖОВЕ

СЪСТОЯНИЕ

Гabriела Цанева

От родна реч
и само с родна реч,
с миналото в мен
догонвам бягащия ден,
животът си във стих събрах,
и само себе си все бях,
защото знам,
дори да си отвсякъде затворен,
реши и ти ще си свободен!!!

ПЛЕТА БИЧ

Кирил Назъров

Занимавките за деца в учебници вече,
недостатъчни за мене са, знам:
затова плета бич от епиграми
да изгоня търговците от КНИЖНИЯ ХРАМ.

Борис Цветанов

ЗАТВОРНИКЪТ

Безизходни са тъмните зидове,
безизходна е и тъмна смъртта.
Тишина, тишина, тишина – на пресъхнали зеници,
на безмълвни уста ...

Ала брод към мига свобода
сам духът най-внезапно намира.
И проблясва сред мрака сълза – дето цяло
небето побира.

Александра Ивойлова

Издал е поетичните книги: „Часове“ (стихове), 1960, „Композиции“ (стихове), 1963, „Хроники“ (стихове), 1965, „Периген или най-голямото приближаване до Земята“ (стихове), 1967, „Аз питам!“ (стихотворения и поеми), 1976, „Анини приказки“ (стихове за деца), 1976, „Реквием“ (стихове), 1980, „Небесни прежеждия“ (избрани стихове), 1986, „Сезонът на илюзиите“ (любовни стихотворения), 1988, „Спасете нашите души!“ (стихове), 1992, „Съпънки по облаците. Парапети“ (стихове), 1997, „Съзлата на Бога“ (избрани стихове), 2003, „Птици“ (стихове), 2005, „Спасете нашите души!“ (стихове, есета, драми - поредица Българска класика, 2009, „Душата ми плаче за сняг“, 2017. Автор е на есеистичните сборници: „Убийците между нас“ - есета, 1996, „Внимавайте с вятърните мелници“ - есета, 1999, „Сънят на сенките. Книга за мъртвите“ - есета, 2003, „Дяволите в ада ще ми ръкопляска. Публичен дневник (1978 - 2002)“, 2003, както и на „Ars poetica. За поетическото изкуство“, синтез между учебник по стихосложение и антология на творческия опит, 2005 и „Да убиеш вратата“ есета, 2007.

СТОЯН КОЛДОВ НА 90 ГОДИНИ

Стоян Димитров Колдов е роден в с. Лесново, община Елин Пелин, Софийско през 1931г. Завършва гимназия в гр. Елин Пелин. Две години е трудовак. Работи в МТС Елин Пелин и в Кремиковци като автомобилен техник.

За написване и разпространяване позиви против комунистическата диктатура и окупацията на страната ни от Съветската армия, едва осемнадесет годишен с група младежи е осъден на три години лишаване от свобода.

След изтърпяване на присъдата две години е трудовак в Трудови войски. По-късно работи в МТС град Елин Пелин и в Металургичния комбинат в Кремиковци като автомобилен техник.

Още от ученическите си години пише стихове, а по-късно - разкази, епиграми и басни. През 2001 г. на конкурс, обявен от вестник „Земеделско знаме“, получава първа награда за най-добър разказ. В същия вестник печата голяма част от своите творби. Участва в литературен сборник „Детелина“ издание на Съюза на писателите земеделци и сборник „Светлини“ издаван от Литературния клуб в община Елин Пелин.

През 1998 г. издава стихове „Тревожни мигове“, през 2009 г. разкази „Преди изгрева“, през 2015 г.- поетичната книга с хумор и сатира „Смях и сълзи“, през 2016 г. - сборникът „Окървавени разкази“. Член е на Съюза на писателите земеделци.

Живее в родното си село Лесново.

На нашите читатели предлагаме неговия разказ „Инцидент“

ЛЗЗ

ИНЦИДЕНТ

На Генко от с. Ставерци, Белослатинско

-Другарю Началник, обажда ви се надзирател Шопов. Има ноцен инцидент, др. Началник!

-Абе, говедо, как си позволяваш да ме събуждаш по това време, когато току що съм заспал! Имало инцидент, ами за това има дежурен офицер. И той ли е заспал!? Ще взема да изключа телефона си, да ви видя тогава какво ще правите. Кажете накратко, какво има?!

-Всичко тръгна от наказателното отделение, другарю Началник. В една от килиите започнаха да удрят с налъмите по вратата. Като чуа и в другите килии започнаха да млатят. Скоро удрянията се пренесоха и по етажите и в другите отделения. Целият затвор заехтя, другарю Началник! Не зная какво да правя!? А и дежурният офицер е в паника?!

-Нали бият отвътре! Нали не са пуснати? Ами нека си бият. До сутринта ще клекнат. Като дойда ще видим какво искат.

-Извинете, другарю Началник. Лека нощ! Много Ви благодаря за утехата!

Сутринта първо отвориха килията на бунтарите. Застанал с разперени ръце до отворената врата, заобиколен от свита надзиратели, Шефът изрмъжа:

-Какво искате бе? Защо нарушавате реда в затвора, а? Какво искате? От нищо не сте лишени, съгласно правилника. Имате храна, разходка, редовно свиждане. Какво още, а? Да не искате да ви галим с перце по бузките? Забравяте ли, че вие сте най-опасните врагове на Народната ни власт. Тук ще мрете, гадове! (А „гадовете“ бяха 18-20 годишни селски синове и студенти, жадни да видят своята България свободна и независима). Надзирател, - продължи шефът, - нареждам ви да бъдате иззети налъмите от всички килии!

-Ама те с тях ходят в тоалетната, другарю Началник!

-Да ходят боси, щом не ги използват по предназначение!

-Искаме обади се един от десетте натъпкани в единичката тази килия, както я наричат, е за един най-много за двама, а вие сте ни наблъскали десет човека! Няма въздух. Спиме единият на изток с главата, другият до него на запад. Когато един се обърне, защото е заболяло рамото, обръщаме се всички. Освен това сложихте ни един наш приятел, който след бой и тъпчене с ботушите от надзирател Шопов, за това че сравнил Никола Петков с великия Левски, получи скоротечна туберкулоза. Искате да се заразим всичките. Бихме с налъмите, за да го изведете на преглед и лечение в градската болница. А вие, добре помнете, когато се срине кървавата ви диктатура, ние ще ви поставим тук при същите условия, ще ви съдим по вашите закони, да знаете! Това ще стане! Сталиновият ботуш, който сега тъпче България, а вие се блъскате кой по-хубаво да го лъска, защото вие сте само едни добри ваксаджии. Този ботуш рано или късно ще зийне като клюна на някоя умряла гарга. Смятахте, че като ви нареди да обесите Никола Петков, българският народ ще коленичи. Това не стана..., нали?!

Автор е на пиесите: „Истинският Ивайло“, 1962, „Табу“ театрални миниатюри (в съавторство с Константин Павлов), 1965, „Бунтът на статуите“, 1967, „Весела България“, 1968, „Процесът против богомилите“, 1969, „Девет заседания за спасяването на България“ (в съавторство с Георги Марков), 1969, „Разпята събота (Събота 23)“, 1971, „Носете си новите дрехи, момчета!“, 1974, Джуджето и 7-те снежанки“, 1975, Единайсетият час“, 1977, „Рицарят на печалния образ“, 1978, „Любовни булеварди“, 1982, „Животът това са две жени“, 1983, „В неделя Господ си почива“, 1984, „Най-чудното чудо“, 1985, „Последната нощ на Сократ“, 1986, „Тайната вечеря на Дякона Левски“, 1987, „Страшният съд“, 1988, „Другата смърт на Жанна д'Арк“, 1990, „Параноя“, 1991, „Величието и падението на Стефан Стамболов“, 1993, „Тайното евангелие на Йоан“, 1995, „Пир по време на демокрация“, 1996, „Адът това съм аз“, 1997, „Конят на Александър Велики“, 2003, „Всички луди ме обичат“, 2004, „Певецът на северните морета“, 2005, Деца на света“, 2011, Духът на поета“, 2011, „Заговорът на Калигула“, 2014, „Плач на ангел“, 2015, „Цигуларката на Бога“, 2016, „Убийството на Богородица“, 2020 г.

Безспорно, най-четеното му произведение е четиритомникът „Български хроники“ - „Български хроники“ – том I (2137 г. пр. Хр – 1453 г. сл. Хр.), 2006, „Български хроники“ – том II (1453 г. – 1878 г.), 2007, „Български хроники“ – том III (1878 г. – 1943 г.), 2008, „Български хроники“ – том IV (1943 г. – 2007 г.), 2009. Издадени са и негови избрани Съчинения в 12 тома – 2013 – 2014 г. Носител е на: Наградата за поезия „Пеньо Пенев“ (1988), Националната награда за детска литература „Петко Р. Славейков“ (1992), Националната награда за литература „Иван Вазов“ за цялостен принос към литературата (2004), Националната награда „Христо Г. Данов“ за „Български хроники“ и за цялостен принос към българската книжнина (2011), Наградата „Орфейс венец“ за високи постижения в съвременната поезия (2012), Наградата „Икар“ за изключителен принос към българския театър (2019), Наградата "Аскеер" - за цялостен принос към театъра (2021). Удостоен е с орден „Стара планина“ I степен за цялостен принос към българската култура (2006). Почетен гражданин на Балчик от 24 май 2011 г. Това може да се прочете за него в Уикипедия. Останалото е - духът на твореца зад всяко заглавие.

Издателство

gabriell - e - lit

Рени Васева, „Историята на Вартоломей“

ДЯДО И БАБА

Погребахме първо бабата. Тя си полегна един следобед под ореха и си остана там до вечерта. Дядото ѝ се развика, както винаги, да става да му слага вечерята. Ала аз чух как орехът въздъхна, как пропусна пръстите на вятъра да рошат косата му, а после го изпрати с жални вопли из селото да разнесе скръбта. Знаех, че от тук нататък духът на бабата щеше да разклаща клоните на ореха, да плаши птиците и да ме гони, защото тя хич не ме харесваше.

Дядото вика, вика, пък се смълча. Някак отведнъж се смълча. Все едно нещо го преряза през гърлото. Чак се задави, закашля се. И тръгна към вратата. Излезе навън. Звездите лезеха по покрива на къщата, небето надничаше през всичките си прозорци. Дядото се залута из двора. Аз го побутнах малко, пооправих му крачката. Викам му: „Няма как, дядо! Трябва да се стягаме, да не вземеш сега да тупнеш и ти! Не съм готов още да ви изпратя и двамата.“

Сега вечерите бяха различни. След погребението дядото се затвори в къщата и почти не излизаше. Сигурно го боляха краката, а може и да го беше страх. И млъкна. Сякаш оня последен вик в тъмното оная вечер му изтръгна гласа. Само гърдите му старчески хриптяха, кашляше, плюеше и бършеше с ръкав очите си. Аз най-демонично си витаех на тавана и все се ослушвах. Можеше пък и да продума... Навън вече бе есен. Застудя. Дръвца пак сякаш да трябват. Малко останаха, подредени от бабата в стройна купчинка под навеса. Къщата се прихлупи съвсем. Стените се напукаха още повече, още една врата се изметна. Стъклото на кухничката се счупи и дядото мушна картон.

Седеше той до масата по цял ден, гледеше ръцете си и мълчеше, мълчеше... Съклет да те хване от тая тишина. Скърцах с врати и прозорци, виех зловещо, кънтях със стъпки, оставях страшни следи... Нищо не помогна. Жив се погребя тоя човек. Цял живот хокаше бабата, даже я побийваше, като беше по-млад. А сега онемя от мъка.

Аз ходех под ореха и си говорех с нея. Отсърди ми се тя. Добра душа излезе.

Габриела Цанева, „Нощта на щурците“

ЩУРЦИТЕ ПИЩАТ

Щурците пишат надлайват се с кучетата, надсвирват се с прилепите, шумят с вятъра... Шуми воят в ушите ми, свишенето в гърдите ти, нощта умира в прегръдката на луната разплискано пълнолуние, липсваш ми

защо утрото е толкова старо, защо щурците пеят само за мен. Като струни на вятъра... Опитвам се да ловя звуците на нощта с върховете на пръстите не свира,

тъка с цветовете на лятото, с опустелите постели на поляните, с овехтелите постели на тревите.

Пия носталгията на август, попивам аромата на прах, дъждът се изпарява преди да достигне опустелите постели на поляните с овехтелите постели на тревите нощта връхлита

измита, измита безсънието ми клепачите падат върху зида на бузите звънят, като клепала в утрото.

СВЛАЧИЩЕ

Дните се търкалят като камъни по свлачище; отнасят онази дълбока безпределност на униние, която ни оставя край на сезоните... Дните горещо-безсмислени стоят като въпросителни (онези, четирите, от тефтера на Левски Народе???) Къде беше десет години, народе???? ... Когато все по-дълбоко потъваше в нищета, когато все по-абсурдно ставаше битието

Къде беше ти, къде бях, когато избеляваше всичко, освен онова, цъфтящото в тинята на парадна простация... Не, не това беше страшното... страшното беше когато това се превърна в норма на поведение в норма за поддържане на властта, в подражание и мечта...

ГАТАНКИ

УРАВНЕНИЕ С МНОГО НЕИЗВЕСТНИ

Амбициран, татуиран...
От едни фаворизиран,
от други пък презиран.
От кого ли дирижиран,
от кого ли субсидиран?...
От кого избиран?!!!

ХЕПТЕН ВЪЗРОДЕН

Патриот, фен европейски...
А наричат го Копейкин!

В ПОЛИТИЧЕСКИЯ КОШЕР

Пчеличка жили, кърти...
Май ще се окаже търтей!

БОРЦИ ЗА „СТРАВЕДЛИВОСТ“

Мутрите, протесторите, чалгата
юрнаха се към печалбата!

НАТОРИСТ КАРИЕРИСТ

Дотолкова пробивен,
че вече е противен!

Бодил Розин

АФОРИЗМИ

Ако искаш да докараш ближния до
безсъние, събуди злобата му.

Най-много ни върви да тъпчем на
едно място.

Докато Дон Кихот воюваше с
вятърните мелници, Санчо ги
приватизира.

За продажни политики винаги има
търсене и предлагане.

Най-лесто стига дъното оня,
на когото всичко му е паднало от
небето.

Веднъж да се каже за тебе, че си
голяма работа и всички започват
да си правят дребни сметки.

Мая Цекова

АФОРИЗМИ

Как да съм уравновесен, като
постоянно ми атакуват джобове.

Най-трудно се изплюва камъче,
когато си налал кокал.

Когато си бос по въпроса, ще ти
пари под краката.

Понякога, от правене на кал по
другите, може да затънеш до гуша.

Как да го приема в сърцето си,
като ми се е качил на главата?

Сапунист ли те веднъж никой
не те бръсне за човек.

Стоян Михайлов

120 ГОДИНИ ИЛИЯ БЕШКОВ

Природата беше надарила щедро този човек
художник, педагог, публицист... Във всички тези области
на изкуствата той остави трайни творчески следи.
Обичал е и други изкуства - музиката, театъра,
литературата.

Илия Дунов Бешков е роден на 24 юли 1901 година в
с. Долни Дъбник, Плевенско. Учи в родното си село, две
години следва право, но се отказва и завършва живопис
в класа на професор Никола Маринов.

ДА СИ СОМНИМ ЗА РАЙКО ДАСКАЛОВ

Роден на 21 декември 1886 г.,
Бяла черква

Убит на 23 август 1923 г.,
Прага, Чехия

Богатата емоционална душевност и характерът му
се изграждат под въздействието на красивата родна
природа и идилична селска действителност, на
неговата надарена с чувство за хумор майка Пана, на
умния му и предприемчив баща Бешко... Тази богата
душевност, острата му чувствителност за народната
съдба, обичта към хората и щедрата природна дарба
му помагат да се оформи като находчив карикатурист,
мъдър публицист, хуманист и активен общественик.

Още като студент печата първите си карикатури
във вестник „Земеделско знаме“, „Звънар“ и други.

През младежките си години се свързва със
земеделските идеи. Най-добрите му приятели са
земеделски дейатели като Никола Петков, писателите
Трифон Кунев, Константин Петканов и други.

Знаменателни са неговите думи „АЗ НЕ
ЧЛЕНУВАМ В БЗНС, БЗНС ЧЛЕНУВА В МЕН“.

От 1945 г. преподава в Художествената академия
рисуване- илюстрация и оформление на книгата,
редовен професор там става през 1953 г., завежда
катедра „Графика“ до края на живота си.

Известни негови карикатури и илюстрации
осмиват властниците и режимите в България. Смятат
на Бешков е горчив и трагичен, но едновременно с
това непринуден, хуманен, поетичен.

През целия си жизнен и творчески път Бешков се
труди упорито и споделя: „Трудът е най-верният и
постоянен приятел на човека“.

Приживе има само една самостоятелна
художествена изложба.

Талантлив творец, необикновен човек с
активна гражданска позиция, Бешков откликва на
някои от най-бурните събития в историята ни през
първата половина на ХХ век: Първата и Втората
световни войни, политическите преврати и
промени на властта...

Умира в София на 23 януари 1958 г.

Кирил Назъров

ИЗДАТЕЛСТВО

gabriell-e-lit

Христо Ангелов, „След девети,
след десети“, второ допълнено
издание

ТЕАТРАЛНО

- Абе, как се казва новата пиеса,
Дето публиката толкоз я хареса?
Всяка вечер пълни тя театъра.
- „Тримата глупаци гонят вятъра“.

ЗМИЯТА И ЩУРЕЦА НА СЛУЖБА ВЪВ ДВОРЕЦА

- Насред полянката в Двореца
Змията срещнала щуреца.
- Ти как попадна тук, свирачо?
- Презрително попитала змията.
- Прескочих през оградата!
- Не знаеш ли, че скачам?
- А ти? Пазачи, камери, тук зорко пазят!
- Проврях се тихо, хитро под вратата!
- Не знаеш ли, че аз пълзя, че лазя!
- Отвърнала усмихната змията.
- А ти какво ще правиш с таз цигулка?
- Как какво ще правя?
- Ще забавлявам Царя
И неговата млада булка!!
- Ще свирия и ще пея.
- Та аз от туй живея!
- Щом дойде нощната прохлада,
Започвам мойта серенада!
- Но аз се чудя и се мая - от тебе ползата каква е?
- Щурчето я попитало отново.
- В Двореца има нужда от отрова!!
- Ехидно се усмихнала змията,
Изтегната на слънчице в тревата.

Така е то: на този свят
Добро и зло в едно вървят.

ПОСЛЕДНОТО ШОУ

Светът върви по тънък, хлъзгав лед!
Ледът пращи и се пропуква...
Обезумял, светът върви „напред“!
На него нищо не му пука!

Живей! Яде! Пие! Търгува!
И слеп и глух леда не чува..
Но в миг отваря се под него бездна
и в нея той завинаги изчезва...

Георги Атанасов Заркин е
роден през 1940 г. в с. Бели
Искър, Самоковско. Дълги
години е журналист във в.
„Земеделско знаме“. Пише
чудесни стихове, но по
времето на тоталитаризма не
му е позволено да ги печати.
За антикомунистическа
дейност е хвърлен в затвора.
Поетът Георги Заркин по
най-жесток начин е убит в
Пазарджишкия затвор на 7
август 1977 г.

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ

РЕДАКТОРИ:

Габриела Цанева
Кирил Назъров
Маргарита Дукова

контакти:

София, 1000
бул. „Дондуков“ №38;
gabrielle@mail.bg

интернет:

litzemedelskozname.free.bg
litzemedelskozname.blogspot.com
litzname.blog.bg
litzemedelsko_zname@mail.bg

Предпечат: *gabriell-e-lit* kiril_draguch@abv.bg

Живка Танчева

ЕДИН ЗАБРАВЕН ПОЕТ

ПИСМО ДО МОЯ СИН

Раздели ни съдбата лиха в час злощастен
и храмът ни семеен в прах тя разруши.
И само раната ми е свидетел безпристрастен
немилоствиво и безспирно все кърви.

Макар да съм затворен като птица в клетка
и дните си като пшеничени зърна броя,
аз пак честит съм с чест и съвест чиста
в съня ми камъни надгробни не тежат.

Не укорявам никой, не тая и злоба
в беда че съм оставен, синко, насред път.
Ще стигна пълзешком и сам до гроба,
за да опра в земята-майка гръб.

Ако не ти се отдаде велик да станеш
то ще те моля, скъпи синко, не скърби
по-прекрасно е човек да си останеш,
но истински човек. И българин бъди!

Георги Заркин

ДАРЕНИЯ

Стоян Колдов - 50 лв.
Велка Стамова - 40 лв.
Атанас Личев - 20 лв.
Светлин Кътев - 20 лв.
Тако Караиванов - 20 лв.